

NUTIDA SVENSKT SILVER

Pressrelease november 2013

NUTIDA SVENSKT SILVER FORTSÄTTER FIRA 50 ÅR MED UTSTÄLLNING PÅ GALLERI NP33 I NORRKÖPING

(Utställningen pågår 30 november 2013–18 januari 2014)

Det är lätt att ta till ord som "exklusivt" och "kontroversiellt" när det gäller de båda utställningar som celebrerar föreningen Nutida Svenskt Silvers 50-årsjubileum – först gällde det den välbesökta utställningen på Hallwylska museet i Stockholm, nu gäller det den kommande utställningen på Galleri NP33 i Norrköping. Fortsättningsvis gäller exklusivt i mening att det är exklusiva, ibland även extraordinära, föremål av yppersta hantverksskicklighet som visas; kontroversiellt därför att objekten dels kontrasterar mot de miljöer de är utställda i och därför att materialkombinationerna ofta är just kontroversiella.

Dessutom är det en överraskande utställning, vilket stämmer väl med vad Nutidas smeder vill visa; sedan starten 1963 har Nutida alltid haft ambitionen att överraska och förvåna, och så har skett i en mängd utställningar i egen regi.

Silversmide i sig är dessutom en kontroversiell konstart, liksom ett speciellt konsthantverk som visat sig vara extremt känsligt för tidsströmningar – men märkligt oberoende av modetrender; just som Kerstin Wickman beskriver i jubileumskatalogen: "*en skål är inte längre blott en skål, den äger inte bara en personlighet, den kan ha en rad olika uttryck och funktioner*"; detsamma gäller för smycken, "bärbarhet" kan idag definitivt både teoretiseras och ifrågasättas ... Varför inte profetera på Keats' så ofta återbrukade diktstrof om att skönheten ligger i betraktarens ögon?

På många sätt och vis är detta essensen i Nutidas jubileumsutställning.

Hela idén med utställningstiteln *Dåtida Nutida Framtida* är att visa det breda spektra smedsmedlemmarna i Nutida står för. Tidsspannet blir ganska intressant: Nutidas äldsta medlem är 94 år, den yngsta 30 år; bland de smeder som deltar i utställningen var tre stycken med på Nutidas allra första utställning *Ungt Silver*, år 1963; den senast invalda medlemmen (Kuki Constaninescu) har "bara" arbetat som professionell sedan två år; gemensam nämnare har nog så viktigt varit att visa "det absolut bästa" i den egna produktionen, och samtidigt det mest representativa för Nutida Svenskt Silver i gemen, vilket för utställningen i sin helhet ger en överblick av hur corpus-tradition, smyckekonst och silver/guldsmide hantverksmässigt och konstnärligt sett har utvecklats från att vara designrelaterat (det äldsta föremålet är en fickplunta från 60-talet) till att bli konceptuellt och

50 år!

NUTIDA SVENSKT SILVER

närma sig konstobjekt – ett av de senast gjorda föremålen är i princip en ”installation”, bestående av fem objekt som berättar en historia om hur vi förhåller oss till vardagsföremål bundna till den bostad vi lever i; bara där ifrågasätts, teoretiseras och analyseras ett av de fenomen som är grundläggande inom silversmidet – *corpus*; corpus, av latin för ”kropp”, som relaterar till begreppet ”bruksföremål smidda i silver” ...

Den som kan sin slöjd-, konsthantverks- och designhistoria vet att detta handlar om förädling: de första bruksartiklarna var koppen, tallriken och skeden, täljda och formade av trä, vilka långt senare tillverkades i silver för att markera högre sociala skillnader men som även markerar tillkomsten av skickligt hantverk. Det allra finaste på middagsbordet (hos storbonden, adelsmannen, kungen osv) var serveringsfatet, fruktskålen och kannan i ädelmetallen silver; det är det som är början till *corpus*. (Att utvecklingen, genom massproduktion, och maskinellt formbara material som stål, konkurrerat ut hantverket är en annan historia.)

Tillverkningen av smycken är en annan, men väsentligt äldre del, av silver- och guldsmedshistorien. Inte mindre viktig i det här sammanhanget. Det inte ett dugg överraskande är att människan väldigt tidigt blev fåfång: en fint formad sten, funnen i naturen, med allt vad taktill känsla innebar, kändes fin att hänga runt halsen fäst i en muskelsena ... redan under stenåldern. Eller tänk på forntidens tro på lyckobärande amuletter? Någonstans där börjar smyckekonstens historia, som i sin tur förädlades tack vare skickliga hantverkare (och statusbemedlade beställare) och den fåfångliga önskan att äga och bära utsmyckningar man var ensam om – *den* absolut personliga aspekten finns fortfarande. Det intressanta idag är kanhända att både smeden som skapar smycket och kunden som köper det är ute efter den individuella designen. (Inemellan sluts cirkeln; idag är strandfynd, som av havet mjukt formade stenar eller koraller, lika begärliga dekorationer i smycken som ädla stenar var på Kleopatras tid.)

I den här utställningen finns flera exempel på *corpus*-arbeten som är användbara eller helt obrukbara, och det finns smycken som är bärbara eller svåra att bära – allt är i betraktarens ögon, till lyst och lust. I utställningen syns även flera bra exempel på mångfald, kulturellt som spirituellt.

Nutida Svenskt Silver bär på en unik historia, vilket redovisas i den katalog som kompletterar jubileumsutställningen. Där nämner Kerstin Wickman i sin text att *”jubileumsutställningen inbegriper även äldre verk för att ge besökarna perspektiv på varje smeds formspråk och konstnärskap; den höga kvaliteten på dessa olikartade verk visar smedernas professionalism”*.

Förhoppningen är att besökarna verkligen förstår och uppskattar de vackra, berörande och konstnärligt högtstående *corpus*-arbeten och smycken som utställningen består av – det är också ett unikt tillfälle att stifta bekantskap med vad svenskt, samtida silver- och guldsmede idag står för; den smideskonst som danades av, och vann internationellt erkännande, genom föregångare som Wiven Nilson, Sigurd Persson och Torun Vivianna Bülow-Hübe. Men här syns fortsättningen, som är minst lika fantasifull, revolutionerande och överraskande. Det är t.o.m på sin plats att nämna att silversmede aldrig varit så spännande och kreativt som just nu!

50 år!